

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku K. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o prawo do świadczenia przedemerytalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 5 lipca 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 11 stycznia 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. nie obciąża wnioskodawczyni kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym,**
- III. przyznaje adw. M. J. od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w [...]) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł powiększoną o podatek od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację K. P. od wyroku z dnia 24 maja 2016 r., którym Sąd Okręgowy w B. oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 16 grudnia 2015 r. odmawiającej prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczyni zarzuciła: 1) naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie i nieoparcie się na normie prawnej, tj. art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych oraz błędną wykładnię art. 2 ust. 3 tej ustawy; 2) naruszenie przepisów postępowania, tj.: a) art. 382 i art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez niewskazanie, które fakty Sąd uznał za udowodnione, a którym odmówił tego waloru oraz niewskazanie dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, dla których innym odmówił mocy dowodowej, w szczególności, dlaczego nie uwzględnił jako dowodu decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oddział w Ż. z dnia 18 maja 2009 r., która podważa prawidłowość wyliczenia ubezpieczonej stażu ubezpieczeniowego, b) art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie zarzutu apelacji odnoszącego się do nieprawidłowego wyliczenia ubezpieczonej stażu ubezpieczeniowego.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością. W ocenie skarżącej, już z podstaw wskazanych w *petitum* skargi wynika, że jest ona zasadna, a podniesione zarzuty uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia ze względu na naruszenie treści przepisów prawa materialnego oraz prawa procesowego przywołanych w podstawie kasacyjnej. Po pierwsze, doszło do niezastosowania obowiązującego od dnia 1 stycznia 2017 r., tj. przed datą wyrokowania przez Sąd drugiej instancji, art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy o świadczeniach przedemerytalnych oraz błędnej wykładni art. 2 ust. 3 tej ustawy, który stoi w oczywistej kolizji z warunkami z art. 2 ust. 4a, jakie należy spełnić. Po drugie, doszło do pominięcia decyzji organu rentowego z dnia 18 maja 2009 r., wskazującej na możliwość błędnego wyliczenia stażu ubezpieczeniowego oraz nierozpoznania i niedokonania kontroli orzeczenia Sądu pierwszej instancji w zakresie wyliczenia tego stażu ubezpieczonej (art. 378 § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego,

kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżąca nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność i nie wykazuje jej występowania.

Uchodzi uwagi skarżącej, że w przesłance oczywistej zasadności skargi kasacyjnej chodzi nie tylko o oczywiste naruszenie prawa, ale także o oczywisty wpływ tego naruszenia na rozstrzygnięcie sprawy. Obowiązkiem skarżącej było zatem przeprowadzenie wyводу jurydycznego dla wykazania, że - wskazywane przez nią we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania - naruszenia prawa przez Sąd drugiej instancji były tego rodzaju, iż doprowadziły wprost do wydania wadliwego wyroku. Obowiązku tego nie wypełnia odwołanie się przez skarżącą do „podstaw wskazanych w *petitum* skargi” z ograniczeniem się do wskazania na niezastosowanie przez Sąd odwoławczy art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, błędną wykładnię art. 2 ust. 3 tej ustawy, „który stoi w oczywistej kolizji z warunkami, jakie należy spełnić z art. 2 ust. 4a” oraz obrazę art. 378 § 1 k.p.c. przez przyjęcie zbędności ustosunkowania się do apelacyjnego zarzutu w zakresie prawidłowości wyliczenia stażu ubezpieczeniowego. Po pierwsze, rzeczą Sądu Najwyższego na etapie przedsądu nie jest poszukiwanie okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu oraz formułowanie za skarżącą prawidłowego wniosku w tym zakresie. Po drugie, z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu apelacji. Za wystraczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd

drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2017 r., I PK 264/16, LEX nr 2420345 i powołane tam orzeczenia), co w sprawie nastąpiło. Sąd odwoławczy stwierdził bowiem jasno, że „nawet w sytuacji posiadania przez skarżącą wymaganego stażu, wobec niespełnienia przez nią przesłanek z art. 2 ust. 3 uśp, nie nabyła ona prawa do świadczenia przedemerytalnego”. Natomiast pominięcie dowodu przy rozpoznawaniu sprawy nie należy do sfery regulowanej przez art. 378 § 1 k.p.c.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.